№01« 31 » 08__
Пед.кеңесте қаралды

Бекітілді: ________ С.А.Искакова
Басқұдық ЖОББМ-нің директоры м.у.а.

Келісілді: ________ А.Т.Саметеев
Аудандық білім бөлімінің басшысы м.у.а.

Тақырыбы:

«Жаһандық құзыреттілік»

Класы: 7 класс
Орындады: Куанышбаева С.А.________
Көркем еңбек пән мұғалімі
Ә/б отырысында қаралды________
Ә/Б жетекшісі: Куанышбаева С.А.
№_01_хаттама күні 28 айы 08 2023ж
Тексерілді:______Искакова С.А.
Оқу ісінің орынбасары

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдеплық нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
7 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 17 сағат;

Нені меңгеру керек:

-білім алушылардың жергілікті, өңірлік, елдік, жаһандық ауқымдағы өзара тәуелділік мәселелерін сыни ұғыну;
-мемлекеттің, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениеттердің өзара байланысы қағидаттарын меңгеру;
- түсіну, әлемде өз ұстанымдарын табысты айқындаудың әмбебап құзыреттерін иелену дағдыларын меңгеру;
- білім алушылардың экологиялық мәдениеті алынған білімді практикада қолдануды меңгеру;

Нені үйренуі тиіс:

-Ата-аналарға ризашылық білдіруді үйрену;
-этикалық мәдениетін дамытуға;
- нақты өмірлік жағдайларда мінез- құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға;
- социумдағы табысты өзара іс-қимылға;
- ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдауды;

Күтілетін нәтиже: «Жаһандық құзыреттерді» оқыту шеңберінде орта білім беретін 5-11-сыныптарда білім алушылар жаһандық оқиғаларды, олардың себептері мен салдарын, әртүрлі процестер мен құбылыстарды аналитикалық бағалау, оларды басқа адамдардың ұлттық-мәдени құндылықтарымен дұрыс байланыстыру, өзіндік және

топтық жұмыс, педагог-тәлімгердің қолдауымен өз оқыту процесін басқару, маңызды проблемаларды жеке, өңірлік / ұлттық және жаһандық тұрғыдан қарау, олардың өзара байланысын түсіну, қол жетімді ақпаратты сыни бағалау, өз ұстанымын талқылау және дәлелдеу, сыртқы әлеммен белсенді өзара іс-қимыл, жеке өсу перспективаларын, өз елінің дамуы мен оның жетістіктеріне жеке қатысуын көру дағдыларын меңгереді.

2. Оқу курсының базалық мазмұны

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Этика және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.**(3 сағат)**

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды. **(3 сағат)**

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді. **(5 сағат)**

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған. **(3 сағат)**

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен карауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады. **(3 сағат)**

Ақпараттық-әдістемелік бөлім

5-8 сыныптарда курс бес бірлікті қамтиды: «Парасаттылық және этика», «Азаматтық және патриотизм», «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық», «Тіршілік қауіпсіздігі», «Экологиялық мәдениет».

Әр сынып үшін сағат саны мен күтілетін нәтижелерді көрсететін әр түрлі бірліктер ұсынылады. Ұсынылған курс тақырыбы 5-9 сынып оқушыларының жас ерекшеліктерін ескере отырып жасалған.

Мысалы, «Парасаттылық және этика» бірлігі келесі тақырыптарды қамтиды:

1. Барлығы сәлемдесуден басталады
2. Ата-аналарға ризашылық білдіруді үйрену
3. Жанның кеңдігі-адамның безендірілуі
4. Үстелдегі мінез-құлық этикасы. Үстелді орнату
5. Біз қорлау/қорлауға қарсымыз.

Юнит тақырыбының «Парасаттылық және этика» мазмұны білім алушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға, социумдағы табысты өзара іс-қимылға, ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Юниттің «Азаматтылық және патриотизм» (5-9-сыныптар) контенті тақырыптарының контенті білім алушылардың жергілікті, өңірлік, елдік, жаһандық ауқымдағы өзара тәуелділік мәселелерін сыни ұғыну, мемлекеттің, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениеттердің өзара байланыс қағидаттарын түсіну, әлемде өз ұстанымдарын табысты айқындаудың әмбебап құзыреттерін иелену дағдыларын көздейді.

«Экологиялық мәдениет» юнитінің тақырыбы (5-9 сыныптар) білім алушыларды Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, өз денсаулығына, қоршаған адамдарға және табиғатқа жауапкершілікпен қарау қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыруға ықпал етеді. Оқыту курсының нәтижесі табиғатты пайдалану құндылықтарына ие, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

Нормативтік бөлім

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының ұзақ мерзімді жоспары
7-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Уақыты	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
	Этика және әдеп			
1	Сыпайы сөйлейміз	1	04.09.	Бейнеролик дайындау Жоба Жағдаяттық есептерді шешу
2	Рухни сапа-адам өміріндегі басты қасиет			
3	Кемшіліктермен жұмыс істеу-кемелдікке апаратын жол	1	18.09.	
4	Басқаларға қуаныш үшін жақсылық жасау			
5	Зорлық-зомбылықты болдырмау және өзіңізді қалай қорғауға болады	1	02.10.	
	Азаматтық және патриотизм			
1	Менің мектебімнің жетістіктері	1	16.10.	Жоба Зерттеу жұмысы "Еліміздің мақтанышы" бейнероликін дайындау
2	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!	1	06.11.	
3	Өз елін танымал еткен тұлғалар	1	20.11.	
4	Тарих беттерінен			
	Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Медиакеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу	1	04.12.	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Рөлдік ойындар Конкурс
2	Телефон алаяқтары: не істеу керек?	1	25.12.	
3	Подкаст. Байланыстың заманауи әдістері			
4	Жеке табысты қалай тиімді басқаруға болады	1	08.01.	
5	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады			
6	Отбасының қаржылық мақсаттары. Ақша жинақтары қалай құрылады?	1	22.01.	
7	Банк кредиттері	1	05.02.	
8	Отбасының қаржылық қауіпсіздік тірегі			
	Өмір сүру қауіпсіздігі			
1	Табиғаттағы, қауіпсіздік	1	19.02.	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Бейнеролик түсіру Табиғаттағы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу
2	Табиғи апаттар кезіндегі іс-қимыл ережелері			
3	Техниканы қауіпсіз пайдалану			
4	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.	1	04.03.	
5	Қауіп туралы дабылды қалай беруге болады?	1	18.03.	
	Экологиялық мәдениет			
1	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы	1	01.04.	"Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүру керек" тақырыбындағы шығарма "Біздің экология" фотокөрмесі "Табиғатты қорғайық!" тақырыбына презентация Экологиялық акциялар
2	Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүруге болады?			
3	Экологиялық тәуекелдер	1	15.04.	
4	Табиғатты қалай қорғауға болады?			
5	"Көміртегі ізі": қауіп-қатерлерді қалай азайтуға болады?	1	20.05.	

Қолданылған әдебиеттер:

Мұғалімдерге ұсынылатын әдебиеттер:

1. Б.А. Тұрғанбекова «Мұғалімнің шығармашылық әлеуетін біліктілікті арттыру жағдайында дамыту: теория және тәжірибе» Алматы-2006
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы.
3. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Алматы-2008
4. К.Құдайбергенова «Құзырлылық – тұлға дамуының сапалық критерийі» (ғылыми-практикалық конференция материалдары) Алматы-2008
5. «Қазақстан мектебі» журналдары, 2012 жыл

Оқушыларға ұсынылатын әдебиеттер:

1.Тәрбие сағаты әдістемелік журнал №4.2018 ж.
2.Мектептегі сыныптан тыс жұмыстар №11, 2017ж.
3.Мектептегі технология №4, 2018ж.
4.География ,7- сынып 2017ж
5.Қазақ әдебиеті, 7- сынып 2017ж